

**СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА
АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ**

Спеціальність: **221 «Стоматологія»**
Освітньо-професійна програма: **Стоматологія**
Код освітнього компонента в освітньо-професійній програмі: **ВК 25**
Рівень вищої освіти: **другий (магістерський)**
Форма здобуття освіти: **очна (денна)**
Рік навчання: **2**
Семестр(и): **III або IV**
Тип освітнього компонента: **вибірковий**
Навчальний рік: **2025–2026**

Обсяг: **3 кредити ECTS (90 год.)**
Навчальні заняття: **лекції, практичні заняття, консультації**
Підсумковий контроль: **залік**
Пререквізити: **освітні компоненти соціального, філософського та історичного профілю**

Кафедра/підрозділ: **кафедра філософії та суспільних наук**, пр. Науки, 4, корпус А, 3 поверх
Керівник освітнього компонента: **проф. Карпенко Катерина Іванівна**
email: **ki.karpenko@kntmu.edu.ua**

Сторінка освітнього компонента в Системі дистанційного навчання ХНМУ (Moodle):
<https://distance.kntmu.edu.ua/course/view.php?id=6782>

ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Формує у здобувачів освіти уявлення щодо фундаментальних філософських, правових та морально-етичних принципів академічної доброчесності. В умовах переходу України до засад і принципів глобального інформаційного суспільства актуалізуються проблеми і виклики нового типу. Для повноцінної реалізації наукового та творчого потенціалу випускників ХНМУ необхідне оволодіння нормами сучасної академічної культури, органічною частиною якої є академічна доброчесність

МЕТА КУРСУ: формування у здобувачів освіти теоретичних і практичних навичок у сфері академічної культури на основі формування загальних та професійних компетентностей у частині «Академічної доброчесності».

РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

знати: основні етапи формування сучасної системи норм і принципів академічної доброчесності; вміти застосовувати на практиці у власній науково-професійній діяльності сучасні стандарти виявлення доброчесності та поваги до авторства; вміти виявляти прояви академічної недоброчесності як у власній роботі, так і з боку інших авторів;
вміти: застосовувати у власній науково-професійній діяльності норми, принципи та стандарти сучасної академічної культури та академічної доброчесності; виявляти прояви академічної недоброчесності;

ЗМІСТ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА**Перелік тем лекцій (10 год.):**

1. Академічна доброчесність як складова академічної культури
2. Філософська проблематика авторства. Авторство та відповідальність
3. Основні форми академічної недоброчесності.
4. Правила та стандарти оформлення наукових робіт. Бібліографія й цитування
5. Наукометрія й авторство в сучасній науці

Перелік тем практичних занять (20 год.):

1. Філософсько-правові аспекти авторства
2. Авторство і співавторство
3. Академічна доброчесність в освіті й медицині
4. ШІ в академічній сфері
5. Основні форми академічної недоброчесності
6. Основні причини і наслідки академічної недоброчесності
7. Правила та стандарти оформлення наукових робіт
8. Бібліографія і цитування
9. Наукометрія в сучасній науці. Недоліки і переваги
10. Етика наукових публікацій та «недоброчесні» видання і конференції

Перелік тем самостійної роботи здобувачів вищої освіти (60 год.)

1. Загальна характеристика, сфера та практика застосування норм академічної доброчесності
2. Філософська проблематика авторства у площині постмодерних концептів
3. Філософсько-правові аспекти авторства
4. Авторство, співавторство й плагіат
5. Морально-етична складова авторства
6. Авторство та відповідальність
7. Гендерна проблематика в академічній сфері
8. Академічна доброчесність в освіті й медицині
9. Повага до авторства. Від античності до сучасності
10. Наукометрія і її форми. Недоліки і переваги
11. Правила та стандарти оформлення наукових робіт
12. Етика наукових публікацій та «недоброчесні» видання і конференції

Консультації: онлайн, за попередньою реєстрацією на сторінці курсу в Системі дистанційного навчання курсу.

Методи навчання: лекція, виконання індивідуальних творчих робіт, виступ із доповіддю, опрацювання джерел.

ОЦІНЮВАННЯ

Поточна навчальна діяльність (ПНД). Оцінювання успішності здобувачів вищої освіти здійснюється відповідно до Інструкції з оцінювання навчальної діяльності здобувачів вищої освіти в ХНМУ (<https://knmu.edu.ua/documents/normatyvni-dokumenty-navchalnogo-proczesu/>). Оцінка за практичне чи підсумкове заняття становить від 2 до 5 балів. Подання завдань за запізненням з неповажних причин тягне за собою зниження оцінки відповідно до відсотка порушення граничних термінів виконання індивідуального завдання, яке слід перевірити упродовж 24 год. Оцінки виставляються у електронний журнал (АСУ). Незадовільні оцінки відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

В кінці семестру середня оцінка за семестр конвертується у багатобальну оцінку (70–120 балів) відповідно до таблиці 1 Інструкції з оцінювання (див. вище). Середнє арифметичне ПНД за обидва семестри становить загальну навчальну діяльність (ЗНД).

Індивідуальні завдання (ІЗ) оцінюються до 10 балів.

Оцінка з освітнього компонента виставляється лише здобувачам вищої освіти, яким зараховані усі підсумкові заняття та залік. Оцінка за залік становить від 120 до 200 балів.

Оскарження результатів підсумкового контролю проводиться у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_apel_kontrol.pdf).

ПОЛІТИКИ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Рекомендації щодо роботи у межах вивчення освітнього компонента: брати активну участь у всіх формах роботи на заняттях, присвячувати 1–2 год. щодня виконанню самостійної роботи та підготовці до занять, ставити запитання під час занять, відвідувати консультації, вчасно здавати завдання та виконувати усі форми контролю.

Відвідування занять. Відвідування лекцій та практичних занять є обов'язковим. При запізнення більше ніж на 5 хвилин ви можете бути не допущені до заняття. Пропущені заняття відпрацьовуються відповідно до Положення про порядок відпрацювання студентами ХНМУ навчальних занять (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_vidprac_zaniat.pdf).

Академічна доброчесність. ХНМУ стоїть на позиціях нульової толерантності до проявів академічної недоброчесності. Будь-які порушення принципів академічної доброчесності тягнуть за собою відповідальність у встановленому в ХНМУ порядку (https://knmu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/05/polog_ad-1.pdf).

Використання електронних гаджетів та інструментів штучного інтелекту допускається лише з дозволу викладача.

Політика щодо осіб з особливими освітніми потребами. Здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами мають зв'язатися з викладачем задля розробки індивідуальної освітньої траєкторії.

Час відповіді викладача: 24 години.

Технічні вимоги до роботи у межах вивчення освітнього компонента:

- доступ до комп'ютера, ноутбука, планшета чи смартфона;
- корпоративний обліковий запис Google з власним фото;
- навички роботи з Google Workspace (Google Meet, Docs, Sheets, Slides, Forms) та Moodle.

Технічна підтримка: АСУ (ev.shevtsov@knmu.edu.ua), Google (tehotdelknmu@gmail.com), Moodle (al.korol@knmu.edu.ua)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Плагіат як соціальнокомунікаційне явище : монографія / Олена Рижко ; КНУ ім. Тараса Шевченка – Київ : Паливода А. В. , 2017. – 387 с. ISBN: 9789664375020
2. Академічна доброчесність : навч. посіб. / [В. М. Пивоваров (керівник авт. кол.), О. А. Лисенко, Ю. А. Меліхова та ін.] ; М-во освіти і науки України, Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. – Харків : Право, 2025. – 240 с. ISBN 978-617-8612-17-7
3. Асеев Г. Наукометрія, інформетрія, бібліометрія: визначення і розмежування /Г. Асеев// Бібліотечний вісник. 2016. № 2. – С. 3-10.
4. Бойченко М. Гідність, цілісність і успішність: академічні та громадянські чесноти / М. Бойченко // Філософська думка. – К., 2014. – № 5. – С. 110–122.
5. Бойченко Н.М. Етичні аспекти університетських цінностей / Н.М. Бойченко// Софія. Гуманітарно-релігієзнавчий вісник. – К.: Вид.-полігр. центр «Київський університет», 2014. – № 1 (1). – С. 37–43.
6. Борисюк І. Структуралізм і деконструкція: до проблеми методологічних стратегій / І. Борисюк. // Синопис: текст, контекст, медіа. – 2013. – № 1
7. Гапон Н. Ставлення студентів до виявів академічної нечесності: крос-культурний аналіз / Н. Гапон, А. Худзіцка-Чупала, А. Лупіна-Вегенер // Вісник Львівського університету. Серія «Філософські науки». – Львів, 2013. – Вип. 16. – С. 241–248.
8. Гунчак В.М., Чепига М.П. Кодекс честі викладача як перешкода академічній нечесності і поблажливості / В.М. Гунчак, М.П. Чепига // Науковий вісник ЛНУВМБТ імені С.З. Гжицького. – Львів, 2011. – Т. 13, № 3 (49). – С. 14–23.
9. Дроб'язко В. Актуальні проблеми авторського права і суміжних прав у цифровому середовищі /В. Дроб'язко //Теорія і практика інтелектуальної власності, 2010. №5. – С 67-81

10. Ковальова А. Проблеми академічного плагіату та авторського права у цифровому просторі України/ Алла Ковальова// 2013.
11. Костенко Л., et al. Наукометрія: методологія та інструментарій /Л. Костенко, О. Жабін, О. Кузнецов, Є. Кухарчук, Т. Симоненко// Вісник Книжкової палати. 2015. – С. 9: 25-29.
12. Кочина О.С. Історія становлення та розвитку захисту авторського права та суміжних прав /О.С. Кочина// Молодий вчений. 2014. № 7 (10). – С. 150-153.

Зав. кафедри філософії та
суспільних наук, проф.

К.І. Карпенко